

Lhotecký Občasník

(Ne)pravidelná tiskovina o životě v naší obci

ročník 6

podzim 2023

číslo 16

O obsahu a charakteru

Občasník vyjadřuje pouze skutečnosti a informace získané na reálném základě. Mapuje události v obci a jejím blízkém okolí. Je apolitický a maximálně vyvážený. Neobsahuje žádnou reklamu a nikdy nebude. Je nedílnou přílohou kroniky obce. Obsah lze volně šířit a citovat za předpokladu, že bude uveden zdroj a autor, kterým je Petr Bibrle (není-li uvedeno jinak).

Pozvánka na silvestrovskou procházku

Strana 2

Pravidelná rubrika "Psalo se o nás" tentokrát o nalezeném pokladu

Strana 3

Letošní Lhotecký pstruh obrazem

Strana 4-5

Čtyři strany navíc se speciální přílohou ke stému výročí založení místního ochotnického spolku Ratibor

Strana 6-9

Podívejte se, co je nového na lhotecké návsi

Strana 10

Malé ohlédnutí za letošním posvícením

Strana 11

Obecní vyhláška o odpadech - doplnění informací ke svozům odpadů pro rok 2024 a úpravě ceny.

Strana 12

Prostor pro starostku obce

Vážení a milí spoluobčané, blíží se nám krásný vánoční čas, svátky klidu a pohody a s ním také i konec roku 2023. Vždy když rok končí, tak je potřeba se ohlédnout, říci si, jaký ten rok vlastně byl. Na loňském posledním zasedání Zastupitelstva obce jsme se dohodli, co všechno by se mělo udělat, nebo co obec potřebuje změnit či opravit. Téměř vše se podařilo. Nová cesta mezi úřadem a obchodem, nové parkoviště tamtéž a oprava chodníku u nádrže. Nechali jsme při stejné příležitosti opravit vstup do obchodu a úplně v samotném závěru roku došlo i na výměnu oken/výloh a dveří prodejny. Opravili jsme vnitřní prostory obecní klubovny, aby se tam občané mohli opět setkávat.

Na realizaci dlouho plánovaného chodníku v Újezdci stále čekáme, protože vyjádření k dotaci, o kterou jsme požádali, dostaneme až v průběhu ledna. S tím souvisí i to, že v prosinci vypíšeme výběrové řízení na zhotovitele s podmínkou, že akce proběhne za předpokladu udělení dotace. Samotná stavba by proběhla na jaře. Byla by to naše největší investiční a stavební akce od plynofikace obce. Dlouho jsme přemýšleli a hledali řešení, jak zachránit a oživit nemovitost ve Světlé čp. 63 (bývalá prodejna). Nedařilo se nám najít nic efektivního jak z hlediska ekonomického, tak využitelnosti. Na stole byla i varianta zbourání stavby, ale i ta by znamenala značné náklady v řádech statisíců korun. Teď se situace změnila, protože je vypsaný dotační titul pro obec a města, kde stát poskytuje 100% dotaci na rekonstrukci nemovitosti na zřízení dětské skupiny (je to podobné jako školka jen do max. počtu 12 dětí). Podle projektu by to znamenalo cca 4,5 mil. Kč a další dotaci je možné čerpat na samotný provoz této dětské skupiny.

Myslím, že je to skvělá myšlenka, splní naše očekávání a ve Světlé bude úžasná školka pro děti z našich vesnic i blízkého okolí. V neposlední řadě to bude i pracovní příležitost pro místní občany. V podkroví této nemovitosti počítáme se zázeminím pro naše hasiče. Vše je v projektové fázi a žádosti o dotace se podávají v červnu, tak uvidíme, jak vše dopadne. Také se chystáme podat žádost na Královéhradecký kraj o dotaci na opravu části místní komunikace přes Světlou, a to tam, kde je nejvíce poškozena. Investice by měla být ve výši 2,5 mil. Kč. Ještě prosím, abyste věnovali pozornost zprávě ohledně zvýšení poplatků za svoz a likvidaci odpadů (viz poslední strana Občasníku). Pak bych Vás chtěla srdečně pozvat na všechny akce v průběhu roku pořádané obcí a Sportovním spolkem U borovice. Pro všechny, kteří se na přípravách a jejich průběhu podílejí a věnují tomu tak hodně svého volného času, je Vaše účast vždy platným poděkováním, kterého si velmi vážíme. A na závěr? Přeji Vám všem a Vaším blízkým Vánoce jako z pohádky a nový rok, ať vám přinese jen šťastné dny naplněné láskou, zdravím a porozuměním.

Vaše starostka Darina Kricnarová

Stav obecních financí k prosinci 2023 v Kč:

Účet v České národní bance: 340.826,-

Komerční účet: 993.826,-

Termínované vklady na komerčním účtu: 9.865.683,-

Díky úročení vložených prostředků na termínovaném účtu jsme letos (do shora uvedeného data) získali do rozpočtu již 385.683,- Kč

Pozvánka na silvestrovskou procházku

Původně se pár nadšenců dohodlo, že by vzali psy nebo děti, anebo oboje a šli se na Silvestra jen tak projít. Myšlenka se zalíbila všem ostatním, kterým se s tímto nápadem svěřili, a tak nakonec se z původních několika účastníků sešla v poslední den roku 2022 po čtrnácté hodině celkem početná skupinka. Přes dvacet výletníků se vydalo na krátký okruh zimní krajinou. Z Újezdce se vyrazilo na Dlouhou Vodu, poté podél lesa k táboru pod Větrníkem a okolo kapličky zpět nahoru do Lhoty na hřiště. Tam se v altánku rozdělal oheň a opekli se buřty. Proč o tom píšu s ročním zpožděním? No, berte to jako pozvánku na letošní procházku. Jelikož se procházka všem líbila, mohla by z toho vzniknout další tradice pořádaná Sportovním spolkem U borovice. Sledujte facebookové a internetové stránky obce nebo i vývěsky, poslouchajte obecní rozhlas a mějte nastražené uši — letos bude silvestrovská procházka určitě také a na ni nesmíte chybět ani Vy!

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych chtěl poděkovat paní Aleně Kožené, panu Ivanu Pichovi a zejména paní Zdeně Skuhravé, kteří mě zásobili mnoha archivními materiály jak fotografické, tak písemné podoby. Také díky nim se ostatní občané mohou dozvědět, jak se tady dříve žilo, a v čem naši předkové vynikali. Také jejich zásluhou se naše kronika obohacuje o nové poznatky z historie obce. Děkuji srdečně a doufám tak, že i Vy ostatní, pokud najdete nějaké zajímavé fotografie či písemnosti z dob dávno minulých, nebudete váhat mě kontaktovat. Nemusíte se o své archiválie bát, pouze si materiály ofotím a další zpracování už povedu vlastním způsobem.

Veselé Vánoce a úspěšný rok 2024 přeje Petr Bibrle, kronikář obce, redaktor Lhoteckého Občasníku a správce facebookové stránky obce.

Psalo se o nás aneb z dobového tisku

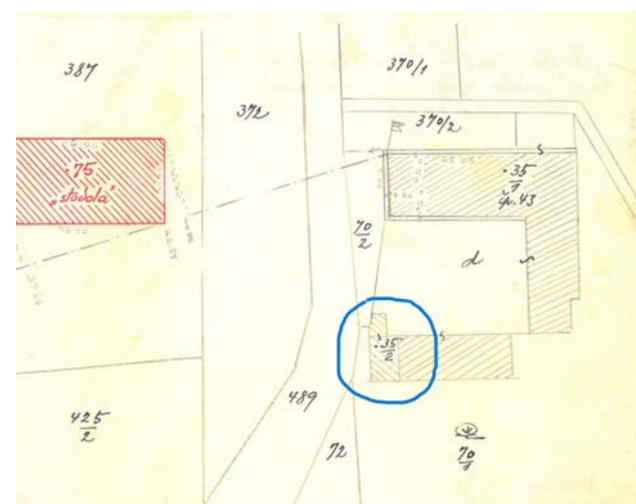
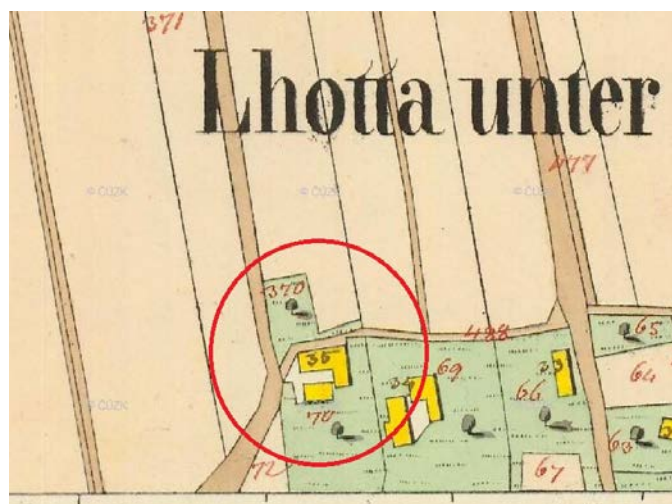
Při svém archivním bádání občas narazím na nějakou zajímavost a z toho vzešla současná pravidelná rubrika: „Psalo se o nás“. Jedná se o krátké zprávy z regionálních, ale i celostátních periodik. Patrně šlo ve své době takřka o senzace, jinak by novinářům nestálo za to, aby se o události psalo mnohdy v celonárodním deníku. Tentokrát jsem vybral zprávu z listu Národní politika z konce 19. století.

Nalezené starožitné peníze. Těchto dnů kopala manželka pana Václava Vika, občana ve Lhotě pod Hoříčkami, u samého obydlí brambory. Pojednou vykopala několik stříbrňáků a po těch opět několik. Všech bylo 14 kusů. Jsou to vesměs tzv. pražské groše ražené za Václava IV. Škoda jen, že větší část grošů těch byla tak sešlá, že

nemá žádné numismatické ceny. Ty, které byly zachovalé, byly pro náhodské museum zakoupeny. Mince nalézaly se nepochybně ve váčku koženém a byly zde někdy ve válkách husitských ukryty a zapomenuty.

Národní politika, Praha 3. listopadu 1895

Podle kroniky školy ve Lhotě pod Hoříčkami bydlel Václav Vik v č. p. 64. A pikantní na celém příběhu je to, že ono obydlí byla obecní pazderna. To bylo stavení, kde se sušily a zpracovávaly textilní rostliny, např. len či konopí. Pazdeří je dřevitý odpad z jejich stonků. Protože bylo v pazdernách velké nebezpečí vzniku požáru, stavěly se, nebo se zřizovaly daleko od ostatních obydlí. V pazdernách, když už nesloužily svému původnímu účelu, pak obvykle bydlela obecní chudina. Dnešní řečí to bylo něco jako bytovka se sociálními byty. Pro Vikovi byl tedy nálezný mincí něco jako výhra v loterii. Dlouho jsem ale pátral, kde se vlastně nacházela pazderna ve Lhotě pod Hoříčkami. Nakonec se mi to podařilo díky řediteli Katastrálního úřadu, který nejprve existenci takového čísla popřel, protože číselná řada domů ve Lhotě dlouhý čas končila číslem 62. Nedalo mi to však spát a znovu pátral poté, co jsem mu poskytl nějaké další informace z kronik, až si všiml nezvykle rozděleného pozemku č. 35. Číslo 64 vzniklo odtržením vejminku patřícího k č. 43 — Kultovi (dnes Duškovi). Dostalo přidělené číslo 64 a podle obecní kroniky tam po II. světové válce bydlel pan Josef Kult. A to bylo vodítko k tomu, aby mi toto místo potvrdili i místní pamětníci.

6 Dostal 18. června 1930 č. 403/30
Podle dlešovačského listu č. 1729 pro navrhování rozdělení stavební parcely č. 35 na č. 35/1 a 35/2 a na č. 43 a na č. 35/2, na návrh výměrných plánů obecního stavebního úřadu č. 64.

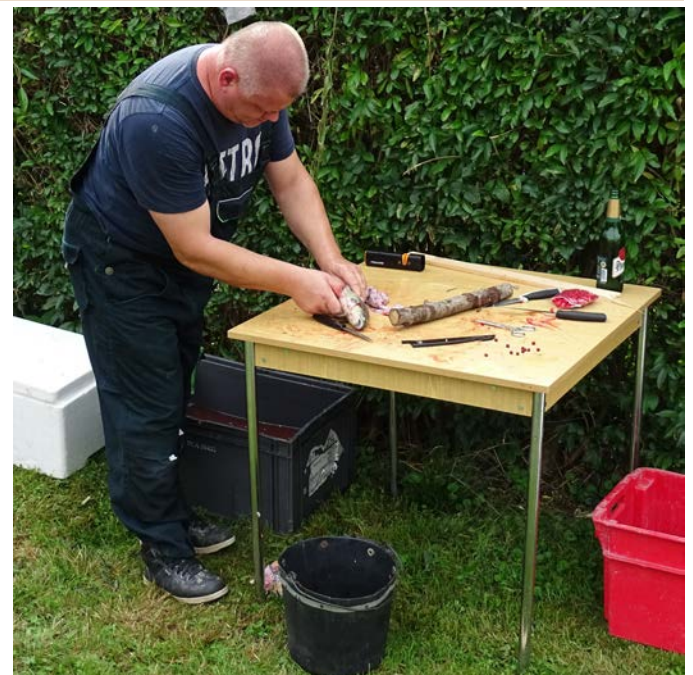
Snímek nahoře vlevo je z císařského povinného otisku stabilního katastru z roku 1840. Je na něm zdůrazněné stavení č. p. 43 a budova pazderna. Někdy na konci 19. stol. byla přistavěna (patrně obci) obytná část, která je dokreslena na výřezu z katastru z roku 1930 a označena 35/2 - to je na obrázku vpravo. Na základě žádosti Kultových (výpis z knihovni vložky katastru nemovitostí k č. p. 43 na obrázku dole) byla tato část zapsána jako výmínek k č. 43. Po jeho zániku, přestalo existovat i č. 64, které má nyní nesprávně přidělen dům Martinkových U borovice.

O Lhoteckého pstruha opět po roce

Letošní rybářská soutěž připadla na sobotu 26. srpna. Byla velmi zvláštní a má své jedno nej — soutěžící vylovili nejméně ryb za celou dobu konání Lhoteckého pstruha. Představte si, že na vítězství stačily Karle Svobodové pouhé čtyři soutěžní ryby a jedna čudla navíc! Celkem se vylovilo jen 22 pstruhů, což minulé roky bylo potřeba k tomu, aby si jednotlivec odnesl hlavní cenu. Příčinu vidíme zejména v tom, že byl rybník velmi vyhrátý, neboť soutěži předcházelo velmi teplé počasí. Nepomohla ani snaha místostarosty odlovit zbylé ryby velkou sítí. Mistrům kuchařům to však nevadilo. Na hřišti už byli předpřipraveni pstruzi ze sádek, aby odpoledne nikdo nezůstal o hladu. Ryby se připravovaly tradičním způsobem, tedy smažené v pikantním těstíčku.

Ještě sem patří kompletní výsledková listina:
 Vítězkou letošního ročníku rybářských závodů o Lhoteckého pstruha byla Karla Svobodová. O druhé místo se podělili Tonda Pokorný s Kryštofem a Matyášem Zvarovými. Na třetím místě skončil Tomáš Pola. Celkem se závodů zúčastnilo 16 rybářů a každý měl podpurný tým „mechaniků“ — vazačů háčků a pomocníků s podběrákem. Jako každý rok byla náves plná. Z toho soudím, že se akce vydařila.

Před sto lety byl ve Vestci založen ochotnický spolek Ratibor

„Slavný byl to den 15. února 1923. Toho dne sešli se přátelé, aby porokovali o tom, zda neměl by i v naší obci založen býti nějaký vzdělávací spolek. Již před dvěma lety byl zde kroužek mládežců, který pořádal až do dnešní doby různé zábavní večírky k obveselování zdejšího i okolního občanstva. Zde bylo však třeba podniknouti něčeho i pro vzdělání kulturní. To pochopil nově dosazený p. učitel Jaroslav Vejnar, ještě s několika přáteli a pokouší se o založení ochotnického spolku. Svolává schůzi do II. třídy obecné školy ve Vestci¹⁾, kdež podává návrh na založení och. spolku. Ke spolku přihlašuje se 50 členů, p. učitel Vejnar podává návrh na pojmenování spolku ‚Ratibor‘. Kterýžto název odozňuje od blízkého Babiččiného údolí Ratibořic. Usnešeno, by byl prozatímně zvolen výbor, který by pracoval do památné ustavující 1. válné hromady²⁾...“

O tomto spolku mi vyprávěli místní starší občané, ovšem ucelenější informace jsem dlouho nemohl nikde získat. Setkal jsem se také s tím, že je tento spolek spojován s pěveckým spolkem Ratibor z Hořic. Pravděpodobně se vychází z chybných informací uvedených v oficiální encyklopedii amatérského divadla.³⁾ Pátral jsem ve Státním ústředním archivu v Praze⁴⁾ a zjistil jsem, že Národní archiv spolek Ratibor eviduje jen v podobě indexů. Bohužel spisy spolkového oddělení Zemského úřadu v Praze jsou dochovány pouze torzovitě a právě ty, týkající se spolku Ratibor, se v příslušných kartonech nenachází vůbec.⁵⁾ V podstatě mé pátrání v tu chvíli téměř skončilo, ale stále jsem měl na paměti vyprávění někdejšího člena spolku

pana Václava Kašpara staršího. Ten býval hospodským restaurace Větrník ve Lhotě pod Hoříčkami a ukazoval mi několik fotografií z uváděných her. Tehdy jsem byl ve zdejší kraji teprve krátce a získávané informace jsem nearchivoval v takové míře jako nyní. Ostatně starý pan Kašpar je už delší dobu po smrti... Jistě ale tušíte, že má příběh pokračování, jinak by tento článek nebyl uvozen přesnou citací o vzniku tohoto ochotnického spolku.

Podobných spolků bylo na počátku 20. století mnoho, prakticky v každé větší vesnici. Na ratiborských ochotnicích bylo zajímavé ale to, že velice často hráli pod širým nebem. Dokonce s nádhernými, vlastnoručně vyrobenými kulisami, postavenými na louce v Lečském údolí u mariánské kapličky pod Větrníkem (dobová fotografie nahoře). Prvními funkcionáři založeného spolku byli: ředitel Augustin Mencl, místoředitel Jaroslav Hromádka, jednatel Jaroslav Vejnar, režisér Karel Středa, pokladník Karel Borůvka a ostatní členové výboru: Josef Tulman, Ferdinand Škoda, Josef Holý a Josef Labuť. Funkcionáři spolku byli voleni vždy na jeden rok.

První společná akce nově založeného spolku se konala 17. února 1924. Byla to masopustní merenda v sále hospody pod Větrníkem p. Františka Kašpara (otce zmíněného Václava Kašpara st.). Vstupné bylo tehdy 5,- Kč pro pány a pro dámy 4,- Kč. Začínalo se v 19.00 hodin a čistý výtěžek byl určen k pořízení jeviště. V úvodní citaci zmíněný spolek mládežců daroval ochotníkům své naspořené prostředky (1.367,- Kč), které se staly základem právě pro pořízení vlastního jeviště. To bylo zakoupeno na podzim roku 1924 od kolegů z Úpice. Potřebnou částku 3.766,- Kč bylo ale nutné dofinancovat úvěrem ze lhotecké kampeličky. Originální pozvánka na merendu je na fotografii vlevo.

Svůj opravdu první divadelní kus sehrál Ratibor v hospodě pod Větrníkem ještě na vypůjčeném jevišti od TJ Hoříčky. Hrál divadelní hru **Láska divy tvoří** autora Ferdinanda Olivy, která byla sehrána za hojné účasti nadšeného obecnictva.

V náladě prvních zdařilých divadelních představení se konala hned na počátku ledna roku 1925 valná hromada, na které se provedly doplňovací volby a stanovily se příspěvky členů ve výši 2,- Kč za osobu. Právě tehdy se usneslo, že by bylo vhodné zahrát i divadlo v přírodě. První takovou hrou přednesenou venku v přírodním areálu u kapličky bylo drama o lásce Petra Maxe Mallocha **Černé oči** také za velice hojné divácké účasti. Tím, že se hrálo venku, bylo nutné vždy zajistit důstojné hlediště. Spolek to řešil do konce roku 1926 tak, že pokaždé před představením objížděl pan Škoda ochotné občany Vestce a Větrníku a vypůjčil si od nich židle i lavice. Ochota obyvatel však postupně opadala, a tak se spolek rozhodl zakoupit číslované židle od firmy Koudelka z Benešova v celkové výši 2.000,- Kč. Během roku 1927 došlo zřejmě i na hádky uvnitř spolku, následkem nichž rezignoval na svou funkci tehdejší režisér Hronovský. Funkce se chopil hostinský František Kašpar. Také vinou oněch neshod ve spolku se v tom roce sehrály pouze tři hry. Přestože se někdy sešlo málo diváků, a tím spolek tratil i finančně, zakoupil v roce 1927 deset mužských národních krojů.

Divadelní představení ovlivňovaly také různé události. Například 8. července 1928 hrál Ratibor nastudovanou hru z vesnického života německé autorky a herečky Charlotte Brich-Pfeifferové **Diblík, šotek z hor**. Obecnictvo bylo ale ve velmi slabém počtu. Důvod byl jednoduchý. Na Hoříčkách se ve stejnou dobu odhaloval pomník známého léčitele – doktora Pechance (vlastním jménem Pich) a lidé upřednostnili raději tuto akci. Ratibor pořádal i různé mimodivadelní akce. Na ples, který se konal 20. ledna 1929, pozval hudbu k tanci až z Hradce Králové. Zdejší obyvatelé měli tu čest tancovat

Foto ze hry Lesní studánka (1940). Myslivce Josef Škoda míří puškou na Věru Morávkovou, provdanou Víkovou. Za ní je Antonín Kaválek.

při muzice vojenské hudby 4. pěšího pluku Prokopa Velikého. Totéž hudební uskupení hrálo o pár měsíců později (24. května) v domovském Hradci Králové na Husově (nyní Masarykově) náměstí fanfáry z Libuše při poslední návštěvě T. G. Masaryka.⁶⁾

Ochotnické spolky obecně jezdily sobě navzájem tvořit finanční prospěch tím, že sehrávaly divadelní představení u sousedů. Jako například Pohostinský ochotnický spolek ze Slatiny nad Úpou 13. července 1930. U kapličky

sehrál tento spolek za ukřutného deště hru Boženy Rajske-Smolíkové **Zelené království**. Dobře hodnotil výkony herců kronikář Jaroslav Vejnar: „*Páni herci slatinští hrají na toto počasí opravdu s obdivem. Někteří herci hrají opravdu herecky...*“

V létě roku 1930 přistoupil spolek Ratibor do nově vzniklého místního družstva pro rozvod elektrické energie. Do jeviště se nainstalovalo osvětlení a v říjnu se poprvé také rozsvěcelo, později byl pořízen dokonce reostat (stmívač). První hra (**Podvodnice** Josefa Skružného) se za umělého osvětlení jeviště hrála v sále hospody pod Větrníkem 26. října. Podle kronikáře Vejnara předvedla hlavní představitelka takový herecký

Hromadná fotografie protagonistů hry Pašerák z reprízy roku 1933

výkon, že mnohé oko diváka v sále nezůstalo suché. Když jsem hned v úvodu naznačil, že na spolek Ratibor mě přivedly myšlenky při vzpomínce na pana Václava Kašpara staršího, hospodského pod Větrníkem, musím zmínit právě divadelní hru, o které mi osobně vyprávěl a ukazoval i dobové fotografie. Hlavní postavu v této hře totiž ztvárnil jeho otec – František Kašpar. Hra se jmenovala **Pašerák** a byla sehrána v přírodním prostředí u kapličky 29. dubna roku 1931. Kronikář k této hře poznamenal na adresu hlavního protagonisty Fr. Kašpara poznámku, že „...úloha žida-pašeráka jest pro něho jako ušitá...“ Tato hra byla velmi úspěšná, dokonce se dočkala několika repríz.

Počátek třicátých let minulého století nebyl pro kulturu obecně příznivý. Nezaměstnanost byla vysoká a lidé neměli peněz nazbyt, natož aby utráceli za divadelní představení. Taktéž ochotníkům chyběla chuť do práce. Krásným příkladem toho, že ochotnický spolek nefungoval jen pro sebe, bylo darování 150,- Kč na nákup knih do vestecké knihovny na konci roku 1934.

Důležité pro Ratibor bylo, že se do něj vrátil počátkem školního roku 1935 pan Augustin Mencl. Do té doby tento lhotecký rodák působil na Červené Hoře a byl platným členem jejich ochotnického spolku. Ve lhotecké škole se stal správcem a slíbil stejně usilovně pracovat právě pro zdejší spolek Ratibor. Hned v říjnu se ujal režie divadelní hry **Skřivánek** J. Š. Baara. Divadlo v přírodě bylo i přes nepříznivé počasí hojně navštíveno, také proto, že měly na představení přístup i děti a mnohé rodiče je doprovázeli. Před představením přednášely místní děti básně k příležitosti svátku nového samostatného státu. Pan Mencl se ukázal pro spolek velmi prospěšným a po valné hromadě 12. ledna 1936 se stal i oficiálně zvoleným režisérem.

V roce 1936 byli členové spolku zařazeni do složek civilní protiletecké obrany CPO. V té době se Evropa připravovala na válku, nejinak tomu bylo i u nás, Mimo jiného byl přijat 11. 4. 1935 zákon o ochraně a obraně proti leteckým útokům, obecně CPO.⁷⁾ Tento zákon byl i ve Lhotě pod Hoříčkami a ve Vestci plně respektován. Složky civilní protiletecké obrany byly sestaveny 4. července 1936 a konala se i tematická cvičení (zpravidla ho vedli nižší důstojníci armády). Členové Ratiboru se účastnili také různých přednášek k této problematice, čímž spolek podle dobového označení „získává na své humánní účinnosti“.⁸⁾

V témže roce nebyla situace ve spolku vůbec příznivá. Neochota se objevovala jak u vedoucích činitelů, tak i u herců, proto v tomto roce byla sehrána pouze jediná hra, a to při říjnové republikové oslavě. Velkou roli sehrály i soukromé záležitosti hlavních osob spolku. Například to, že se oženili Jaroslav Vejnar (zakladatel – Lhota), Adolf Škoda (Vestec), Josef Horák (Vestec) a o rok později i pan Mencl (Lhota). Krize spolku přetrvávala i přes rok 1937, kdy nebyla secvičena jediná hra.

Když už se zdálo, že se ve spolku vše urovnalo a v březnu 1938 Ratibor sehrál divácky úspěšný kus Cudný panic H. S. Sveera, měl na začátku léta v plánu sehrát další představení. Bohužel k tomu však nedošlo. Všichni byli zaskočeni 21. května zprávou, že vojenská správa povolala několik ročníků mužů do zbraně. Noviny i rádia hlásily, že se tak stalo pro zachování klidu v pohraničí po dobu obecních voleb. Do armády byli povoláni i někteří místní občané, aby se po třech týdnech vrátili. Záložní vojáci chodili na cvičení s novými zbraněmi, zprvu to byli 40-50letí, a to do Chvalkovic vždy v neděli dopoledne. Lidé hromadně přispívali ve sbírkách na obranu státu. Ve Vestci a na

Foto ze hry Madlenka z kovárny (24.3.1940). Uprostřed je Anna Hofmanová-Nachtigalová jako Anača. V pravé skupince děvčat je uprostřed Alena Hofmanová (maminka A. Kožené) v hlavní roli Madlenky. Úplně vpravo je Miluše Morávková-Hanelová v roli Hanky.

Divadelní činnost mohl nadále provozovat výhradně podle směrnic, které úřad spolku předal. I jejich vinou nebylo možné cvičit nové hry v obvyklé míře, proto se odehrály zpravidla jen jedna či dvě hry za rok.

Od počátku roku 1940 se spolek rozšířil o několik nových členů ze Světlé, pár jich přišlo i z Miskolez. Naopak 1. srpna 1940 utrpěl velkou ztrátu, když předčasně odešel jeden ze zakládajících členů spolku – hostinský František Kašpar. Kronikář zapsal: „Nebylo funkce, které by ve spolku alespoň malou chvíli nezastával. Poskytoval spolku domovský azyl v sále svého hostince, i v dobách těžkých herce a funkcionáře povzbuzoval.“

V roce 1942 vypukl v souboru další vážný rozkol, což mělo za následek odchod jeho dlouholetého úspěšného člena Josefa Holého, v té době režiséra spolku. Tuto funkci převzal opět Gustav Mencl, neboť byl jeho zástupcem, a aby se zachoval běh kulturního života, byl požádán ochotnický spolek ze Studnice, aby ve Lhotě sehrál divadelní hru **Dcerušky tatínka Berušky**. Přestože byla hra pěkně nacvičená, včetně baletu i hudby, nesešla se s pochopením místních diváků. Ti se nechali slyšet, že by raději viděli představení secvičené místním spolkem.

Svým způsobem za renesanci spolku lze označit rok 1943. Po valné hromadě na počátku roku bylo oznámeno, že má již 91 členů a vedení se shodlo na tom, že by bylo vhodné zúčastnit se soutěže divadelních her kraje Boženy Němcové, která se měla konat v České Skalici. Rozhodli, že sehrají hru Vlčí máky, kterou představili místnímu obecnstvu už v roce 1938.

Divadelní dvorana hotelu Exner (později kino Hvězda v sz. rohu náměstí) v České Skalici společně s okresním vedením Národního souručenství pořádala ve dnech 20.-28. února 1943 Divadelní večery ochotnických divadelních spolků kraje Boženy Němcové. Spolek Ratibor se představil poslední soutěžní den, a tak dopadlo i jeho celkové umístění. Z poznámek kronikáře je patrné zklamání a nedůvěra v porotu s myšlenkou, že „...výsledky byly předem dány“. Podmínky soutěže byly údajně před začátkem celé soutěže zpřísněny a některé spolky z ní odstoupily ještě před samotným začátkem. Ratibor obdržel cenu útechy — tablo od strany Národního souručenství.

Dobový plakát, zvoucí na divadlo, bufet po něm a následnou tanečňáčku z roku 1925.

Větrníku vykonali tuto sbírku členové spolku Ratibor Josef Tulman a školský správce Gustav Mencl. Samotný spolek daroval 100,- Kč, obec Vestec schválila obecní radou 500,- Kč. Zradou našich spojenců v Mnichově se ukázalo, že byly mobilizace i sbírky vlastně zbytečné. Pokud chtěl spolek za následně okupace pokračovat v činnosti, musel požádat Státní policejní úřad v Náchodě o povolení.

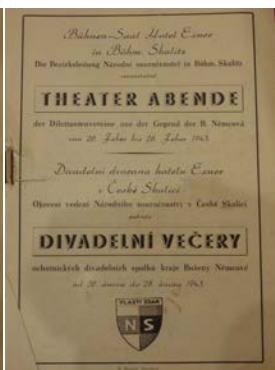
Celou soutěž vyhráli ochotníci z České Skalice. Na památku všem účinkujícím sepsal básně vedoucí okresního Národního souručenství p. František Rudolf ml. ze Světlé, známý pod pseudonymem Pavel Jasmín:⁹⁾

Ochotnická

*Hrajeme princezny a hrajeme krále,
Statečné rytíře v lesklé zbroji,
Hrajeme pobudy ve ztemnělém sále
I sličné milenky v nádherném kroji.*

*Hrajeme s citem a hrajeme s vášní,
Prkna jsou pro nás kouzelný svět,
Při světle lamp se každý z nás zasní,
V duši nám vykvete čarovný květ.*

*Hrdinů život je našim životem celým,
Pro lásku zmiráme, pláčeme trpce,
S výmluvným gestem, se slovem vřelým,
Divákům dáváme kus svého srdce.*

Vlevo tři stránky z dvojazyčného programu soutěže divadelních spolků, kterého se zúčastnil i náš Ratibor. Bylo to v roce 1943.

Vpravo je listina s podpisy zakládajících členů divadelního spolku Ratibor z roku 1923.

Přestože se jednalo o čistě amatérské uskupení, zúčastnili se někteří členové spolku Ratibor také režisérských kurzů pořádaných v Náchodě. Devět ochotníků do kurzu nastoupilo, ale jen dva (Václav Kašpar a Stanislav Bečička) tento kurz dokončili, absolvovali zkoušky a dostali i vysvědčení. Tito absolventi slíbili sami pořádat školení podle nabytých zkušeností. Pan Kašpar skutečně tři kurzy společenské výchovy provedl a měl na nich velkou účast. Další zájmovostí bylo například to, že Ratibor zavedl něco na způsob permanentek. Svým pravidelným návštěvníkům nabídl možnost předplatit si dobré místo v hledišti a tito diváci tak byli zapsáni jako stálí návštěvníci.

Rokem 1944 veškeré věrohodné údaje o spolku Ratibor bohužel končí, ve své činnosti ale patrně ještě nějakou dobu pokračoval. Měl jsem totiž k dispozici kusé ruční zápisky kronikáře, ze kterých nevyplývaly žádné ucelené nebo zajímavé informace. Úplně poslední zprávou o spolku je jeho definitivní konec v roce 1951. V březnu toho roku provedl místní Československý svaz mládeže (Lhoty pod Hoříčkami a Vestce) sloučení ČSM se spolkem Ratibor a převzal jeho vedení...¹⁰⁾ Spolek Ratibor sehrál minimálně 83 doložených divadelních her, mnohé další odehrály i spřátelené spolky. Například ochotníci z Hoříček, Studnice, Slatiny nad Úpou i Malé Skalice. Spolek Ratibor byl velmi činný nejen v divadelní oblasti, ale o kulturu se staral komplexně. Každoročně organizoval maškarní a ochotnické plesy, ostatkové veselice, společenské zábavy, zábavné

(Pepíkovské, Silvestrovské, Mikulášské) večírky, různé pěší i cyklistické výlety, oslavy narození prezidenta Masaryka, odpolední čaje, masopustní merendy a další. Ochotnický spolek Ratibor, který by letos oslavil sté narozeniny, byl pro někoho spolkem vesteckým, pro jiného ze Lhoty pod Hoříčkami, záleželo na tom, kdo zrovna seděl v radě spolku. Od 30. let 20. století byla většina radních z Vestce, a i pan kronikář byl z Hostinky, která patřila (a patří) k Vestci. Většina zakladatelů byla ze Lhoty p. H., a také svůj mateřský sál měli ve lhotecké hospodě pod Větrníkem, popřípadě v přírodním divadle u kapličky.

Je až s podivem, kde naši předkové brali tolik času pro ochotnění, každopádně se uměli bavit kulturně a hlavně společně.

Vážnost Františka Kašpara byla vyjádřena také na jeho poslední cestě. Při vynášení rakve z hospody defilovaly před jejím vchodem dva hasičské sbory – z Vestce npravo i ze Lhoty pod Hoříčkami nalevo.

Odkazy a zdroje:

- Podle kroniky obce Vestec byla tato schůze svolána na den 16. prosince 1923
- Úvodní text Pamětní knihy ochotnického spolku Ratibor (r. 1923), nyní v soukromém vlastnictví potomků jednoho ze zakládajících členů-ochotníků.
- VALENTA, Jiří – ŠRAMKOVÁ, Vítězslava: Místopis českého amatérského divadla, II. díl, str. 641. Praha IPOS-ARTAMA 2002, ISBN 80-7068-155-1.
- VALENTA, Jiří – JEDLIČKOVÁ, Juliana – ŽÁČKOVÁ, Eva: Soupis podání českých ochotnických divadelních spolků uložených ve Státním ústředním archivu v Praze 1856-1948.
- Informace o spisech č. 2A-5040/1920 a č. 2A-1064/1924 dohledávala PhDr. Helena Nováčková, odborný archivář oddělení fondů státní správy z let 1918-1945 Národního archivu. Uloženo v osobním archivu autora.
- Viz Rozhledy, roč. 11, č. 22, Osvěta lidu, roč. 32, č. 40, nebo POSPÍŠILOVÁ, Jaroslava – publikace Příběh pomníku T. G. Masaryka v Hradci Králové, 2017.
- KOZEL, Petr – Obyčejní vojáci aneb 1. pěší pluk "Mistra Jana Husi" v roce 1938. Diplomová práce, České Budějovice 2011, str. 25
- Znění §13 zmíněného zákona (82/1935) v odstavcích 2 a 3 říká, že „...mohou být zřízeny Místní poradní výbory pro protiletadlovou ochranu, jejichž úkolem bude soustředit ke společné práci na ochranu před leteckými útoky všechny vhodné složky, zejména zástupce úřadů státních a samosprávných, vojenských posádek, lékařů, učitelstva, organizací hasičských, tělovýchovných spolků, ozbrojených sborů měšťanských aj. Vzorná pravidla pro tyto výbory vydá ministerstvo vnitra. Okresní úřad, státní úřad policejní a příslušný orgán obce může těchto výborů použít jako poradního sboru při plnění svých úkolů vyplývajících z tohoto zákona. Členství v těchto sborech je funkcí čestnou.“
- BIBRLE, Petr – Nejslavnější světský rodák 20. století. Periodikum Lhotecký Občasník, roč. 2, č. 5, str. 3. Dostupné on-line na www.lhotapodhorickami.cz.
- PROUZA, Jaroslav – Pamětní kniha obce Lhota pod Hoříčkami, SOKA Náchod, 1929, s. 58

Také poslední část návsi byla opravena

Nedá se o naši návsi říci, že by byla rozlehlá, ale zas tak maličká také není. Co však zdejší obyvatelé doposud trápilo, byl nedostatek parkovacích míst pro auta nejen místních, ale hlavně pro návštěvy obecního úřadu. Cesta mezi budovou OÚ a klubovnou byla už v dezolátním stavu. Současně s možnou opravou se nabízela myšlenka vyřešit i výše popsany problém. Místostarostu tedy napadlo, že by se v rámci opravy spojovací silnice od kovárny (Šafránkovi) ke krámu, mohl tento prostor rozšířit. Získá se tak několik parkovacích míst navíc. Nebylo to vůbec jednoduché, protože stavební firmy si většinou zajišťují zakázky minimálně na rok či více let dopředu. Nakonec se to ale podařilo a současně s vybudováním parkovacích míst byl rekonstruován i vstupní prostor do obecní prodejny. Po těch letech už bylo schodiště ve špatném stavu. Také díky této poslední opravě je konečně celá návěs opět hezká. Na přiložených fotografiích si výsledek můžete prohlédnout sami. Oplocení, které bude umístěno na palisádě nad parkovištěm je ještě ve výrobě a čeká se také na povolení přeložení plynového uzávěru. Rekonstrukce nebyla vůbec levná, celková cena této investice dosáhla výše 1,640.000,- Kč. Podařil se tak splnit jeden z bodů, který si zastupitelé při svém nástupu do funkcí předsevzali.

Zimní sezóna pro sousedská páteční posezení, která pořádá Sportovní spolek U borovice, byla zahájena na konci listopadu v obecní klubovně. Počasí už totiž nedovolilo využívat venkovní prostory na hřišti. Po dílčích technických a rekonstrukčních úpravách se klubovna poprvé otevřela 24. listopadu a bude tomu tak tradičně každý pátek od 17.00 hodin. Během Vánoc (22. a 29.12.) bude zavřeno, sejdem se opět po Novém roce. Otevírací změny budou vždy včas uvedeny na Facebooku a internetových stránkách obce, popřípadě na vchodových dveřích klubovny. Členové Sportovního spolku U borovice mají přístup do klubovny volný, jakožto do sídla spolku, všem ostatním je přístup povolen pouze za doprovodu alespoň jednoho člena spolku, popřípadě osoby, která byla pověřena členem výboru spolku. Předsedou Sportovního spolku U borovice je Jiří Hanuš, místopředsedou Petr Bibrle, třetím členem výboru je pokladník Petr Tautz.

Přípravy na posvícení jsou vždy precizní...

...poté Vám rádi posloužíme pro Vaši pohodu...

...a nakonec se společně pobavíme.

Změny v poplatcích za svoz odpadu od r. 2024

Vážení spoluobčané, již v Občasníku č. 10 a 11 jsme vás obsáhle informovali o změnách ve skládkování odpadů a samotném dopadu na obce, tedy i na jednotlivé domácnosti.

Tedy jsme vám vysvětlovali, proč dochází ke změně způsobu, a hlavně úhrady svozů odpadu a jistě si pamatujete, že výraznou část nákladů jsme nechali na obci samotné. Komunální odpad si každý hradil samozřejmě sám, ale tříděný, nebezpečný, velkoobjemový a bioodpad šel prakticky z poloviny na vrub obecního rozpočtu. Zákon a prováděcí vyhláška však přímo nařizují, aby se poplatky zvyšovaly až do roku 2030 tak, aby byla Česká republika bez skládkování. Zákon

počítá s tím, že náklady budou přeneseny kompletně na občany. Proto musíme přistoupit ke zvýšení cen za svoz VEŠKERÉHO odpadu. Tedy netýká se to pouze vašich popelnic. Kdybychom to totiž neudělali nyní (a budeme muset totéž opakovat ještě v příštích letech), v roce 2030 by se vám svozně zvýšilo velmi razantním způsobem. Tyto informace jsou vlastně jen opakováním toho, co jsme vám sdělili v Občasníku č. 11. V příložené tabulce jsou data také z té doby, abyste měli porovnání, že opravdu se nám cena za likvidaci odpadů zvyšuje.

V tabulce vpravo máte přehledné porovnání roku 2021 oproti letošku. Aby navýšení poplatku nebylo tak razantní, snížili jsme ještě podíl občana za tříděný odpad o 10%, protože si myslíme, že třídít odpady je správná cesta. I tak je patrné, jak razantně se ceny za svoz a likvidaci odpadu zvýšily. Jen pro obraznost: pokud by si měli občané platit svoz veškerého odpadu, znamenalo by to částku pro každého jednoho 1.673,-Kč!!!

Odpad	2021			2023		
	náklady obce	podíl občana %	podíl občana Kč	náklady obce	podíl občana %	podíl občana Kč
Komunální	104 000	100	293	267 612	100	743
Tříděný	151 000	50	213	280 963	40	312
Nebezpečný	21 000	60	35	18 004	50	25
Velkoobjemový	26 600	60	45	26 000	50	36
Bio	8 000	50	11	9 800	50	14
Celkem	310 600		597	602 379		1 130
Počet jednotek (občané a chalupáři):	360					částka za odpad
Odměna za třídění odpadu od EKO-KOM	91 806					875,-

$1130 - 255 = 875$
 $91806 / 360 = 255$

K navýšení úrovně třídění motivuje nová legislativa obce ekonomicky. Jednak obcím hrozí pokuta za nesplnění výše uvedených cílů, jednak výrazně vzrostou poplatky za uložení odpadu na skládky. Zatímco v roce 2020 musela kromě ceny za uložení odpadu na skládku zaplatit poplatek ve výši 500 Kč/t, nově se tento poplatek bude každoročně navyšovat až k částce 1850 Kč/t v roce 2029. Růst poplatku byl zmírněn zavedením tzv. recyklační slevy pro obce. Vyšším poplatkem totiž bude zpoplatněna jen část odpadů. Ovšem množství, kterého se sleva bude každý rok týkat, bude postupně klesat, z 200 kg/obec v roce 2021 až k 120 kg/obec v roce 2029. Tyto informace vám předkládáme také přehledně v tabulce vpravo. Obec samozřejmě nebude kopírovat nařízení v prováděcí vyhlášce, ale opět podpoří své občany tak, aby ono zvýšení poplatků nebylo tak enormní, zvláště v dnešní době zvyšování cen prakticky všeho. Na stole ležel i plán změny svozů odpadů, například v prodloužení intervalů. Ovšem vzhledem k tomu, že platíme za skutečně odvezené množství odpadu v tunách, je prakticky jedno, jestli se odveze 2x měsíčně 30t nebo 1x za měsíc 60t. Důležitější je samozřejmě třídění odpadů, které dává smysl v recyklační slevě.

Rok	Recyklační sleva kg/obec	Poplatek Kč/tuna
2021	200	800
2022	190	900
2023	180	1000
2024	170	1250
2025	160	1500
2026	150	1600
2027	140	1700
2028	130	1800
2029	120	1850

Zastupitelstvo obce Lhota pod Hoříčkami rozhodlo, že způsob vybírání poplatků za odpad bude neměnný, jeho výše se však upravuje takto: Každý občan obce je povinen hradit poplatek za svoz a likvidaci odpadů ve výši 800,-Kč/rok, každý majitel rekreačního objektu (chalupáři) potom 800,-Kč/rok/budovu (chalupu).

Veškeré povinnosti a náležitosti, z nichž vyplynulo naše rozhodnutí je na základě legislativních změn. Konkrétně se jedná o zákon o odpadech 541/2020, zákon o výrobcích s ukončenou životností 542/2020, změnový zákon 543/2020 a zákon o obalech 545/2020. Konkrétní požadavky obsahují prováděcí vyhlášky, především Vyhláška 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.